

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦІННІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНОПЕДАГОГІКИ

Освітня програма: «Дошкільна освіта»

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Галузь знань: 01 «Освіта» / «Педагогіка»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від «28» серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи наукових досліджень
Викладач (-і)	Доктор педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Лисенко О.М.
Контактний телефон викладача	50-91-38
Е-mail викладача	lysenkova@gmail.com
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Очні консультації за розкладом
2. Анотація до курсу	
<p>Інтеркультурне різноманіття України розглядається позитивним фактором забезпечення духовного багатства народу. Наявність численних етнічних спільнот усвідомлюється невід’ємним чинником державотворення, а його визначальними принципами – громадянська єдність, загальна політика інтегрування країни в соціальній, етнічній, регіональній і правовій сферах. Утвердженню означених принципів сприяє професійна педагогічна діяльність у закладах освіти всіх рівнів, утім є в ДНЗ. Відтак, кожна етнічна спільнота має можливість зберігати самобутність, забезпечувати розвиток і вносити свою частку в інтегрування й консолідацію українського суспільства на основі професійно-ціннісної спрямованості етнопедагогічних здобутків.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>“Ціннісний потенціал етнопедагогіки дитинства” ознайомити студентів з історичними процесами розвитку етнопедагогіки, утім, й української та її ціннісно-виховним потенціалом у системі чинників всебічного розвитку особистості. Завдання практикуму:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вивчення онтологічних та світоглядних основ системи етнічного виховання; – визначення загальнолюдських і етнічно особливих чинників суспільного впливу, що обумовлюють виховання й розвиток особистості; – узагальнення педагогічного потенціалу етнокультури задля його актуалізації в системі чинників сучасної освітньо-виховної роботи в ДНЗ. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>ПР-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій</p> <p>ПР-09 Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.</p> <p>ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб’єкта педагогічної праці.</p> <p>ПР-15 Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності</p>	
5. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу – 90 год	

Вид заняття		Загальна кількість годин			
лекції		12/4			
практичні		18/6			
самостійна робота		60/80			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий		
VI	Дошкільна освіта	третій	вбірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Етнопедагогіка в системі педагогічних наук	Лекція	[1,3,7,9,11]	Опрацювати лекційний матеріал та підготуватись до практичної	5 балів	За розкладом
Тема 2. Історія розвитку етнопедагогіки	Лекція	[8,23,33]	Опрацювати лекційний матеріал та підготуватись до практичної	5 балів	За розкладом
Тема 3. Виховний ідеал етнопедагогіки	Лекція	[14,15, 25,31]	Опрацювати лекційний матеріал та підготуватись до практичної	5 балів	За розкладом
Тема 4. Традиції та звичаї – основа виховної системи етносу	Лекція	[14,20,21, 25,31]	Опрацювати лекційний матеріал та підготуватись до практичної	5 балів	За розкладом
Тема 5. Етнопедагогічна сутність визначальних чинників формування особистості	Лекція	[9,10,12, 30,37, 42]	Опрацювати лекційний матеріал та підготуватись до практичної	5 балів	За розкладом
Тема 6. Характеристика засобів народного виховання	Практичне заняття	[6,16,20,21, 22,36,41]	Опрацювати лекційний матеріал та підготуватись до практичної	5 балів	За розкладом

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю - іспит (за роботу на практичних заняттях 5x9=40 балів, 10 балів- самостійна робота). Максимальна-50 балів, іспит 50 балів
Семінарські заняття	Максимальна оцінка-45 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

7. Політика курсу

Не припустимі плагіат та списування. Обов'язкове виконання всіх поставлених завдань. Лекційні заняття студентом не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу є обов'язковим.

Пропущенні практичні заняття студент відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного заняття роботу. Для цього використовується:

- усне опитування;
- перевірка письмових завдань;
- заслуховування і перегляд відео презентацій;
- перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу самостійної роботи.

Якщо здобувач не ліквідував заборгованість та не набрав мінімальну кількість балів (25 балів) він може бути рекомендований на повторне вивчення даної дисципліни.

Допуском до іспиту є відвідування більше 50% занять, пройдене тестування на платформі дистанційного навчання, виконання самостійної роботи.

Викладання курсу базується на активні взаємодії зі здобувачем на політиці академічної доброчесності.

8. Рекомендована література

1. Андреев М. В. Принципи й аспекти толерантного виховання / М.В. Андреев // Теорія та методика навчання та виховання : зб.наукових праць / за ред. Г. В. Троцько. – Х., 2008. – Вип. 20. – С.3-9.
2. Артемова Л.В. Програма з українознавства // Палітра педагога. –1997. -№ 1.-С. 4-9.
3. Бабій О.М. Феномен ідеалу та утопічна свідомість //Світогляд і духовна творчість. – К: Наук, думка, 1993. – С. 144-152.
4. Багалеї Д. И. История г. Харькова за 250 лет существования(1655-1905) : истор. монография. В 2 т. / Д. И. Багалеї, Д. П.Миллер. – Х. : Харьковская книжная фабрика им. М. В. Фрунзе, 1993. – Т. 2. – 982 с.
5. Багнюк А. Символи українства. – Тернопіль, 2008.
6. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні // Дошкільневиховання. -1999.-№ 1.-С. 6-19.
7. Бандурка О. М. Професійна етика працівників органіввнутрішніх справ : навчальний посібник / О. М. Бандурка. – Х. :Вид-во НУВС, 2001. – 200 с.
8. Баран В. Д. Давні слов'яни./Баран В. Д. – К., 1998. – С. 140 – 164
9. Бахутіна О. Г. Формування елементів національної культури удітей шостого року життя засобами української народної іграшки: автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. пед. наук / О. Г.

Бахутіна. – К., 1999.

10. Берко П. Нова парадигма української філософії. – Дрогобич:449“Коло”, 2003.

11. Берко П., Небелюк М. Еволюція філософічно-політичних поглядів Івана Франка. – Борислав, 2001.

12. Богуш А. М. Витоки мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. – К., 1977

13. Бойко А. М. Оновлена парадигма виховання: шляхи реалізації /А. М. Бойко. -К. :ІЗМН, 1996.- 232 с.

14. Борисенко В. Весільні звичаї та обряди на Україні. – К., 1998.

15. Брагінець А. Філософські і суспільно-політичні погляди Івана Франка. -Львів: Книжково-журнальне видавництво, 1956.

16. Будник О. Особливості української етнопедагогіки [Текст] / О.Будник /У Дайджест: Школа-парк педагогічних ідей та технологій. -2002.-№2.-С 116-118.

17. Бутенко Н. Ю. Комунікативна майстерність викладача :навчальний посібник / Н. Ю. Бутенко. – К. : КНЕУ, 2005. – 336 с.

18. В'ялов О. Ідеальний учень, або Модель випускника в школі“Початок мудрості / О. В'ялов // Завуч. – 2009. – № 11 (377). – С.9-11.

19. Варецька О. В. Проблема єдності економічного та духовного виховання особистості в психолого-педагогічних дослідженнях /О. В. Варецька // Педагогіка і психологія формування творчої особистості : проблеми і пошуки : зб. наукових праць / редкол. Т.І. Сущенко (відп. ред.) та ін. – Київ – Запоріжжя, 2002.-Вип. 27.-С. 158-165.

20. Васіна З. Український літопис вбрання. – К., 2006.

21. Ващенко Г. Виховання любові до Батьківщини // Вибрані 450 педагогічні твори. – Дрогобич, 1997. – С. 56-98.

22. Ващенко Г. Виховний ідеал. -Полтава, 1994.

23. Вербицкий А. А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход : методическое пособие / А. А. Вербицкий.– М. : Высш. шк., 1991. – 207 с.

24. Виноградов Г.С. Народна педагогіка. Іркутськ, 1926.

25. Винославська О. В. Людські стосунки : навчальний посібник / О.В. Винославська, М. П. Малигіна. – 2-е вид., перероб. і допов. –К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 142 с.

26. Вишневський О. Сучасне українське виховання. Любов до Батьківщини. -Львів, 1999. – 68 с.

27. Вишневський О. Сучасне українське виховання. Педагогічні нариси.-Львів, 1996.

28. Вишневський О. Український виховний ідеал і національний характер (витоки, 3-омформації і сучасні виклики) : монографія /О. Вишневський. – Дрогобич : видавець Святослав Сурма, 20 Ю.– 160 с.

29. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : метод, посіб.для студентів магістратури / С. С. Вітвицька. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.

30. Вовк Х. Студії з української етнографії та антропології. – К.,1995.

31. Волинь у фольклорно-етнографічних писаннях Миколи Костомарова / Укл. СІ. Шевчук. – Рівне, 2007.

32. Волков Г. Н. Этнопедагогика : учеб. для студ. сред. и высш. пед.учеб. заведений / Г. Н. Волков – М. : Издательский центр 451“Академия”, 1999. – 168 с.

33. Волков Г.Н. Этнопедагогика. – Чебоксари, 1972. – 42 с.

34. Воропай О. “Звичаї нашого народу” Київ “Оберіг” 1993 р.

35. Воропай О. Звичаї нашого народу. – У 2 т. – К., 1991.

36. Гавриленко Л. Криниця. Просвіта. Луцьк, 2001. 160с.

37. Генон Рене. Символи священної науки /Пер, с франц. Н. Тирос. –М.: “Беловодье”, 1997. – 496 с.

38. Глухова Н. Екологізація як чинник формування гуманної особистості дитини // Дошкільне виховання. – 2001. – № 11-12. –С. 10-11. Прапор, 1998. – 78 с.

39. Гоимич Марина. Традиційний світогляд та етнопсихологічні константи українців (Когнітивна

антропологія). – К., 2000. – 379с,

40. Горбач Н. До питання про філософські переконання Івана Франка// Іван Франко – письменник, мислитель, громадянин: Матеріали міжнародної наукової конференції – Львів, “Світ”, 1998, с. 152.

41. Гродненський І Р – Рідними просторами. – К , 1979 – 148 с.

42. Грушевський М. Історія України. – К., 1991. – 692 с

43. Гуревич А.Я. Исторический синтез и Школа “Анналов”. /Гуревич А.Я.- М.: РОССПЗН, 1993.- 243 с.

44. Гутник І. Козацька педагогіка як складова системи національно-го виховання молоді [Текст] / Гутник // Початкова школа. – 2003.-№ 10. -С. 47-49.

45. Державна національна програма “Освіта” Україна ХХІ ст. – К.,1994.452

46. Джура О. Духовне відродження як утвердження християнських ідеалів і цінностей / О. Джура // Вища освіта України. – 2009. –№ 3. – С. 72-73.

47. Дмитренко Г.К Українська дівоча врода: Сценарій літературно-мистецького свята старшокласників //Особливості сучасного виховання учнівської молоді /Ред. рада: В.І.Сафіюлін (голови, ред.) та ін. – К.: Вересень, 2006. – С. 84-99.